EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 08 17
COM(2023) 491 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Direktyvą 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo

1. ĮVADAS

2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB[1] (toliau – Tabako gaminių direktyva), siekiama suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl:

a) tabako gaminių sudedamųjų dalių bei išsiskiriančių medžiagų ir susijusių prievolių teikti pranešimus, įskaitant didžiausią leistiną dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekį iš cigarečių išsiskiriančiose medžiagose;

b) tam tikrų tabako gaminių ženklinimo ir pakuočių aspektų, įskaitant įspėjimus apie galimą žalą sveikatai, pateikiamus ant vienetinių tabako gaminių pakelių ir bet kokios išorinės pakuotės, taip pat atsekamumą ir saugumo elementus, kurie taikomi tabako gaminiams, siekiant užtikrinti jų atitiktį šiai direktyvai;

c) draudimo pateikti rinkai oraliniam vartojimui skirtą tabaką;

d) tarpvalstybinės nuotolinės prekybos tabako gaminiais;

e) prievolės pateikti pranešimą apie naujoviškus tabako gaminius;

f) tam tikrų gaminių, susijusių su tabako gaminiais, būtent elektroninių cigarečių ir pildomųjų talpyklų, taip pat rūkomųjų žolinių gaminių, pateikimo rinkai ir ženklinimo.

Direktyva siekiama sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam tabako ir susijusių gaminių vidaus rinkos veikimui, pagrindu laikant aukštą žmonių, ypač jaunimo, sveikatos apsaugos lygį, ir laikytis Europos Sąjungos įsipareigojimų pagal Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tabako kontrolės pagrindų konvenciją (TKPK), prie kurios Europos Sąjunga prisijungė 2005 m. birželio 30 d.

Tabako gaminių direktyvos 27 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai, laikantis tam tikrų sąlygų, priimti deleguotuosius aktus, nurodytus 3 straipsnio 2 dalyje, 3 straipsnio 4 dalyje, 4 straipsnio 3 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje 7 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnio 11 dalyje, 7 straipsnio 12 dalyje, 9 straipsnio 5 dalyje, 10 straipsnio 3 dalies a punkte, 10 straipsnio 3 dalies b punkte, 11 straipsnio 6 dalyje, 12 straipsnio 3 dalyje, 15 straipsnio 12 dalyje, 20 straipsnio 11 dalyje ir 20 straipsnio 12 dalyje.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Šią ataskaitą reikalaujama pateikti pagal Tabako gaminių direktyvos 27 straipsnio 2 dalį, kuria Komisijai suteikiami įgaliojimai penkerių metų laikotarpiu nuo 2014 m. gegužės 19 d. priimti deleguotuosius aktus. Komisijos reikalaujama parengti ataskaitą dėl įgaliojimų suteikimo likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia

[1] OL L 127, 2014 4 29, p. 1.

prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.

3. ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS EINAMUOJU LAIKOTARPIU

2018 m. rugpjūčio 8 d. Komisija priėmė pirmąją naudojimosi įgaliojimais pagal Tabako gaminių direktyvą ataskaitą[2].

Per dabartinį penkerių metų laikotarpį, automatiškai pratęsus įgaliojimų delegavimą, Komisija priėmė vieną deleguotąjį aktą pagal Tabako gaminių direktyvos 7 straipsnio 12 dalį ir 11 straipsnio 6 dalį.

7 straipsnio 12 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais panaikinamos išimtys konkrečios kategorijos tabako gaminiams, išskyrus cigaretes ir cigaretėms sukti skirtą tabaką, netaikyti 7 straipsnio 1 ir 7 dalyse nustatytų draudimų, jeigu iš esmės pasikeičia aplinkybės, kaip nurodyta Komisijos ataskaitoje. 11 straipsnio 6 dalimi Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai panaikinti galimybę valstybėms narėms suteikti ženklinimo išimtis konkrečioms rūkomojo tabako gaminių kategorijoms – kitiems nei cigaretės rūkomojo tabako gaminiams, cigaretėms sukti skirtam tabakui ir kaljanų tabakui, jeigu iš esmės pasikeičia aplinkybės, kaip nustatyta Komisijos ataskaitoje dėl atitinkamos gaminių kategorijos.

2022 m. birželio 15 d. Komisija priėmė ataskaitą[3], kurioje nustatyta, kad iš esmės pasikeitė su kaitinamojo tabako gaminiais susijusios aplinkybės[4]. Ataskaitoje pateikiama informacija ir statistiniai duomenys apie rinkos pokyčius. Paaiškėjo, kad kaitinamojo tabako gaminių pardavimo apimtis padidėjo bent 10 proc. bent penkiose valstybėse narėse ir kad kaitinamojo tabako gaminių pardavimo apimtis mažmeninėje prekyboje viršijo 2,5 proc. bendro tabako gaminių pardavimo ES lygmeniu.

Todėl dėl šio esminio aplinkybių pasikeitimo, susijusio su kaitinamojo tabako gaminiais, Komisija priėmė 2022 m. birželio 29 d. Deleguotąją direktyvą (ES) 2022/2100, kuria dėl tam tikrų išimčių panaikinimo kaitinamojo tabako gaminiams iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES[5] (toliau – deleguotoji direktyva). Šia deleguotąja direktyva cigaretėms ir cigaretėms sukti skirtam tabakui jau taikomas draudimas pateikti rinkai būdingo kvapo ar skonio tabako gaminius arba tabako gaminius, kurių bet kokiuose komponentuose, pavyzdžiui, filtruose, popieriuje, pakuotėse, kapsulėse ar bet kuriuose techniniuose elementuose yra kvapiųjų medžiagų, leidžiančių pakeisti atitinkamų tabako gaminių kvapo ar skonio stiprumą ar jų dūmo sodrumą, išplėstas įtraukiant kaitinamojo tabako gaminius. Dėl tų pačių priežasčių panaikinta valstybėms narėms suteikta galimybė taikyti išimtis kaitinamojo tabako gaminių, jei jie yra rūkomojo

[2] Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Direktyvą 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo (COM(2018) 579 *final*).

[3] Komisijos ataskaita dėl kaitinamojo tabako gaminių esminio aplinkybių pasikeitimo nustatymo pagal Direktyvą 2014/40/ES (COM(2022) 279 *final*).

[4] Pagal Tabako gaminių direktyvos 2 straipsnio 28 dalį.

[5] OL L 283, 2022 11 3, p. 4.

tabako gaminiai, tam tikroms ženklinimo prievolėms, t. y. prievolėms pateikti Tabako gaminių direktyvos 9 straipsnio 2 dalyje nustatytą informacinį pranešimą ir 10 straipsnyje nustatytus kombinuotus įspėjimus apie galimą žalą sveikatai.

Prieš priimant Deleguotosios direktyvos projektą, jis buvo pateiktas Tabako politikos ekspertų grupei[6], kuri, be kita ko, buvo įsteigta siekiant užtikrinti tinkamas konsultacijas su ekspertais rengiant deleguotuosius aktus. Europos Parlamentas ir Taryba buvo nuolat kviečiami į šios ekspertų grupės posėdžius. Su šiomis konsultacijomis susiję dokumentai tuo pat metu perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai, kaip nustatyta Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendrajame susitarime dėl deleguotųjų aktų[7]. Po priėmimo apie Deleguotąją direktyvą buvo pranešta Europos Parlamentui ir Tarybai, o pastaroji paprašė terminą pratęsti dviem mėnesiais. Per pratęstą laikotarpį, numatytą tos direktyvos 27 straipsnio 5 dalyje, nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimų pagal Tabako gaminių direktyvą Komisijos priimtai Deleguotajai direktyvai.

4. IŠVADA

Per dabartinį penkerių metų laikotarpį Komisija priėmė vieną deleguotąjį aktą pagal Tabako gaminių direktyvos 7 straipsnio 12 dalį ir 11 straipsnio 6 dalį. Šiuo atžvilgiu Komisija pasinaudojo tais straipsniais suteiktais deleguotaisiais įgaliojimais, atsižvelgdama į įgaliojimų delegavimo tikslą, taikymo sritį ir turinį.

Kalbant apie kitus Tabako gaminių direktyvoje suteiktus deleguotuosius įgaliojimus[8], per dabartinį penkerių metų laikotarpį nebuvo įvykdytos išankstinės sąlygos jais naudotis.

Pagal Tabako gaminių direktyvą Komisijai suteiktų įgaliojimų delegavimo laikotarpis turėtų būti pratęstas, kaip nustatyta tos direktyvos 27 straipsnio 2 dalyje, atsižvelgiant į tai, kad po pirmosios Komisijos ataskaitos nei Europos Parlamentas, nei Taryba neprieštaravo tokiam pratęsimui. Delegavimo loginis pagrindas nepasikeitė ir suteikti įgaliojimai yra būtini siekiant Tabako gaminių direktyvos tikslo, būtent sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam tabako ir susijusių gaminių vidaus rinkos veikimui, pagrindu laikant aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.

---

6 2014 m. birželio 4 d. Komisijos sprendimas C(2014) 3509 *final*, kuriuo įsteigiama Tabako politikos ekspertų grupė.

7 Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros priedas (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

8 Pirmojoje naudojimosi įgaliojimais pagal Tabako gaminių direktyvą ataskaitoje pateikta informacija apie deleguotuosius aktus, priimtus pagal 10 straipsnio 3 dalies b punktą ir 15 straipsnio 12 dalį.